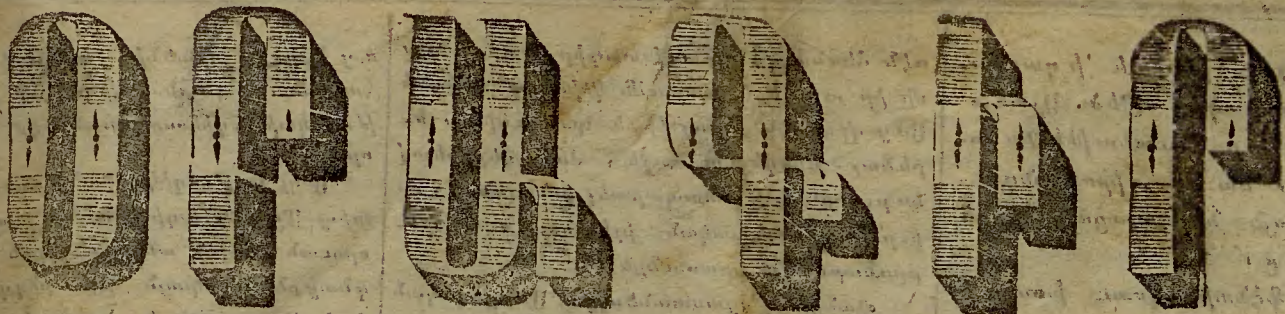

10 ԳՐՅ.

10 ԳՐՅ.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲՁԳԱՅԻՆ ԵՐ ԲՈՒՆՏԲԱԿԱՆ

Դ. ՏԱՐԻ 1290 ՍԷՅԷՐ 5

ՉՈՐԵԲՇԱՐԹԻ 21 ՄԱՐՏ 1873

Ն. Տ. ԱՊՐԻԼ 2 ԹԻԻ 894

Ա. Չ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն.

ՀԱՄԱՐ ԱՌ. Ա. Չ. ԵՐԵՄԻԱՆՍ

Մեծագահի Երեմիայան էֆենտիք
Աղղային Ընդհանուր Ժողովոյ ԾԹ.
Նիստը պիտի դադարի յառաջիկայ ուր-
բաթ օր 23 մարտ 'ի Ս. Լուսաուորիչ Ե-
կեղեցին Ղալաթիոյ :

Ատենը պիտի բացուի Ժամը 6ին և
գոյուի 10 րո :

Կը հրաւիրեմ զԱղղային Երեմի-
այան գալ աղղասիրաբար կատարել
իրենց նուիրական պարտաւորութիւնը :

Մնամ աղօթարար

ՊԱՏՐԻԱՐԿ Կ. ՊՈԼՍՈՅ

17 մարտ. 1873 ՄԿՐՏԻՉ ԱՐԻԵՊԻՍ.

Պատրիարքարանի ԽՐԻՄԵԱՆ

Հայոց Կ. Պօլիս :

Կ Ա Ր Գ Ի Ն Դ Ր Ո Յ

1. Վաւերացում նախորդ ԾԹ. նիստի
Ատենագրութեան :

2. Վաւերացում նորընտիր Երեմի-
այանաց :

3. Վաւերացում ընտրութեան Սահ-
մանադրութեան վերաբնիչ յանձնա-
ժողովոյ :

4. Տեղեկագիր Աղթամարայ կաթո-
ղիկական խնդրոյն :

5. Ատենական կանոնագրութիւն :

Ատենագրիւր Ընդհ. Ժողովոյ

Տ. Ռ. Եսայի-Ֆեա

Թ. Գ. Ա. յա նիստը ևս դադարեալ է :

Երկուշաբթի օր Մասիսի փունջի
դէմ բացած դատը սկսաւ տեսնուիլ
հրապարակաւ Ռոսիականութեան Դուռը
200 էն աւելի հանդիսականք ներ-
կայ էին :

Դեռ դատը չսկսած, զրեթէ հան-
դիսականաց ամբողջութիւնը պատուա-
ւոր հաշտութիւն առաջարկեցին երկուց
կողմանց, առարկելով թէ՛ աղղային
այսպիսի ծանր խնդրոյ մը վրայ, չէր
վայելը որ երկու խմբագիրք իրարու
հարու գէմ մըցէին, մին (քեյու-
ղեան) չէր :

Թեան վճարողներով հաստատեալ հա-
բըտահարիչը արդարացնելու և միւսը
(փունջ) զայն վերստին աղղին և տէ-
րութեան իր բուն գոյնով ճանչցնելու
պարտաւորութեան հարկին տակ մնա-
լով. մէկ խօսքով երբ օտար հարու-
տահարիչի մը դէմ է պատերազմը,
պէտք է որ ամեն Հայ հայկական դրօ-
շին տակ միանան. առաջարկեցին մա-
նաւանդ Շիւան Թովհանէս, Այվա-
տեան Մեթոյ, Պէկեան Թագէտ և
Գեորգեան Սրիկ Էֆենտիքներն և ուրիշ
չափ մը պատուաւոր աղղայինք որք եր-
կու կողմէն իրաւախօս մասնաժողով
մը կազմուի, և սա հաշտութիւնը եր-
կուց կողմանց պատուաւոր ըլլալու
պայմանաւ կնքէ, Մասիս համալիր էր
այս պայմանն ընդունելու, բայց անոր
փոխանորդը թերեւ իր շահուն դէմ
գտնելով պատուաւոր հաշտութիւնը
յիստ կրչում առաջարկեց և ատոր վր-
այ յամառ կեցաւ, հետեւեալ ար-
արդիւն ելաւ բոլորին ջանքը և որով
անմիջապէս հասարակաց կործիք մը

դոյացաւ 'ի նպատակ փունջի. աւելորդ-
չէ հոս յիշել թէ՛ անոնք որ թերեւ
մեր Մանգուլի հետ կնքած պատուա-
ւոր հաշտութեան դէմ կարծիք ու-
նէին՝ հոն համադուեցան թէ՛ իրաւունք
ունինք եղեր այդպէս ընելու, նա մա-
նաւանդ այն օրահը այդպիսի բարոյա-
կան պարտաւորութիւններ կատարող
եղեր : Ինչ և իցէ :

Դատն սկսաւ վսեմ. նախագահին
այն հարցմամբ առ կողմն Մասիսի թէ
Մասիսի կողմն սկսաւ դ

հարստահարութեան խնդրոյն Գրիգորիս
վարդապետին առ չարագործն Շահ Հիւ-
էինի ըրած պաշտպանութեան այնպիսի
գոյն մը տալ որ կարծես մոռցնել տը-
ւաւ պահ մը խօսողին Հայ մը ըլլալուն
բայց ինչ օգուտ Հայ մ'էր խօսողը և
դժբաղդաբար Մասիսի կողմէն կը խօ-
սէր, հանդիսականք արեւիսի զգալի կեր-
պով զայրացան որք մինչև իսկ հոս չըս-
ուելիք բառեր սկսան ըսել :

Կարգն եկաւ փունջի պատասխանե-
լուն, սա մինչ այն վայրկեան միայնակ
նստած էր բողոքելեաց յատուկ անոռն
վրայ. սա իրմէ ուրիշին վրայ չէր դրած
յոյսը :

Իսկ ասդին հանդիսականք ուրիշ
բան կը մտածէին. վայրկեանական խոր-
հըրդով և աղղասիրական զայրոյթէ մը
գրդեալ, ասոնք Պէկեան Էֆենտիքն
կ'առաջարկէին փունջին օգնութեան
հասնիլ և անոր կողմէն դատը վարել,
մեր ևս ստիպեցին ք Պէկեան Էֆենտի-
քիլ այդ առաջարկութիւնը արդէն
Պէկեան Էֆենտիք տը յոյ գեալ էր, որ

վերջապէս ընդունեցաւ և ՚ի զարմա-
ցումն փունջի խորագիր Մեծ. Ալաճա-
ճեան էֆէնտիի իւր հաւանութիւնը ա-
նոր հաղորդեց, նա ալ սիրով ընդու-
նեց և ժողովոյն ներկայացուց իբրեւ
իւր փոխանորդը :

Պէկեան էֆէնտի սկսաւ խօսիլ և
կարգաւ շարեց Շահ-Հիւսէյնի դէմ
Մասիսի նախորդ թիւերով հրատարա-
կած գանդատանաց յողուածները, իբ-
րեւ դաւառական հարստահարութեանց
Յանձնաժողովոյ անդամ Շահ Հիւսէյնի
ինչ տեսակ մարդ եղած ըլլալուն քաջ
տեղեակ եղած ըլլալը, և վերջապէս
Շահ Հիւսէյնի դէմ հանդուցեալ
Ալի բաշայի, Միհաթ բաշայի, և
Մէհմէտ Ռուշայի բաշայի կողմէն տրու-
ած վճռադրերն. երկու կողմին խօ-
սածներն բաւ առ բաւ արձանագրուե-
ցան, ժամը հասաւ 10 ին, որ առան
վսեմ. Նախագահն ատենին դոցուած
ըլլալը յայտարարեց երկրորդ անգամ
կանչուելիք օրն յատկապէս օր յառաջ
իմացներու խոստմամբ :

Նշանակութեան արժանի էր վսեմ.
Նախագահին և ժողովականաց անկողմ.
նակալ և աննախապաշար գիրքն, որոյ
պարտինք յանուն հասարակաց շահուն
մեր շնորհակալութիւնն յայանել յայ-
տաւ մասին :

Սա ևս զի յառաջը թէ դատը
որչափ ալ փունջի Մասիսի դէմ հայ-
հոյած ըլլալու հիման վրայ բացուած է.
այսու հանդերձ դատը սկսաւ Շահ
Հիւսէյնի ըրած հաստատութեանցը
վրայ տարածիլ, ուստի իբր ալի հետ
քրքրական է և անձնական ներկայու-
թեամբ լսելու արժանի :

Շարաթ օր Գեր. խորէն վարդապետ
վանահայր Արմաշու վանքի և Գեր.
Մամբրէ վարդապետ առաջնորդ Բաղի-
շու Ս. Էջմիածին ուղևորեցան և պիսկո-
պոսական աստիճան ընդունելու համար
Գեր. Մամբրէ վարդապետ իբրեւ ան-
դամ կաթողիկոսական յանձնաժողովոյ
հետեւեալ գրութիւնն ուղղեց արձա-
նագրութեան համար առ Ատենադպիրն
յիշեալ յանձնաժողովոյ ատենապետ
Սրբազանին բացակայ գտնուելուն պատ-
ճառաւ :

Առ Մեծ. Թադէոս Էֆ. Պէկեան
Ատենադպիր կաթողիկոսական կոնդակի
Յանձնաժողովոյ :

Ամենայն Հայոց Սուրբ Հայրապետն
տեսներով որ Սուրբ Էջմիածնի Մայր Աթո-

ռէն ձեռնադրեալ ուխտադիր եպիսկոպոս
մը իր ուխտն և երդումն կոխելով կանցնի
Սոյ վիճակին վերայ իբրեւ կաթողիկոս ե-
րեւալ. եկեղեցւոյ առջև, ծայր վերցնելով
կը բողբէ և դատաւորութեւ կապառնայ, որ
իւր հայրապետական իշխանութեան ան-
բընտարարելի իրաւունքն է :

Քանզի Հայաստանեայց Առաքելական
կաթողիկէ Սուրբ և մի Եկեղեցին՝ իւր
ծաղման օրէն հեղինակութեամբ առաջին
Հայրապետի իւրոյ Սրբոյն Գրիգորի լուսա-
ւորչի մինչև ցայսօր եկեղեցւոյ մէջ մի Հայ-
րապետութիւն ձանջած է. և ո՛չ երբեք
երկու :

Հայոց Ազգ մինչև անգամ իւր Արեւնայ
հալածանաց, աստանդական ցաւալի օրե-
րու մէջ՝ ուր որ վարեցաւ, և որչափ որ
իւր արտաքին ներդաւոր թշնամեաց և ըն-
տանի փառամոլ անձանց ձեռքով եկեղեցւոյ
անփոփոխելի դատաւարութեան մէջ հա-
կաթոսական պատակով զեղծմունքն մտած
տեսաւ ալ, ինքն դարձեալ թէ մտ և թէ
հետեւ գտնուած ժամանակ՝ իւր կաթողին
սկսն և աչքն միշտ այն Առաջին Աթոռոյն
վերայ սղահեց, միշտ զայն գրկեց : ուր իւր
Սուրբ լուսաւորիչն բաւեցաւ, միշտ յ'Արե-
ւելս ՚ի լոյս հայեցաւ և ո՛չ երբեք յ'արե-
մուտս : Զմտցաւ Եկեղեցւոյ օրէնքն՝ որ
երկնի և երկրի յաւիտենական անփոփոխ
օրէնքն է :

Տիեզերաց Արարիչն՝ երկնից ներդաշ-
նակաւոր հաստատւած է ևս մէջ, ո՛չ երկու
՝ Արեւելիս դրաւ, մի մարմնեոյ ո՛չ
երկու, ալ զ'արեւմուտս առաւ : Եւ Ազգ մի
յիմարութեան ոգւով արեւալ առանց աշ-
խարհաւոր և ազգակորոյս կատարած ից դա-
ռն հետեւանքներն ընդունելոյ՝ իր Աշխար-
հին երկու իրարու ներհակ թագաւորական
Աթոռներ երբեք չը հաստատեց :

Արդ՝ Եկեղեցւոյ օրէնքն բնութեան և
Քաղաքական վարչութեանց օրինաց հետ
միասնայն ընելու կուգան թէ երկրորդ մար-
մին բնութեան մէջ հրէշ է : Առանձին ա-
ռանձին իշխանութեամբ և զլիսով բաժնուած
տունն՝ միայն իր կ'ըրձանումն կը փ.ւ.թ.ացը-
նէ : Եկեղեցին և պատմութիւն կը վիւյն
թէ Եկեղեցւոյ ծայրագոյն իշխանութեան
դէմ հաստատուած Աթոռ մը բուն Աթո-
ռոյն ընդգրկմաւոր և հակաթոռն է. ինչ-
պէս Սուրմակ, Շմուէլ և Բրդիշոյ անար-
ժան Աթոռակալներն ընդգրկմաւոր և հա-
կաթոս Էին Սրբոյն Սահակայ Պարթև Հայ-
րապետի Հայոց :

Եթէ Եկեղեցւոյ օրէնքն մինչև ցայսօր
չներէ որ մէկ մասնաւոր վիճակի վերայ եր-
կու եպիսկոպոս ձեռնադրուին, արդեօք
մէկ Ազգի և մէկ Եկեղեցւոյ երկու իրարմէ
անկախ հայրապետներ ունենալ կրնայ նե-
րել :

Ուրեմն Եկեղեցին է որ կըսէ թէ՝ Մի
հակաթոռ է Սրբաւարտեան Մայր Աթո-

ռոյ Սրբոյ Էջմիածնի, եկեղեցին է որ իր
հայրապետի բերնով կը բողբէ Սոյ հակա-
թոռ կաթողիկոսութեան դէմ, և ո՛չ այլ
ոք :

Սոյ կաթողիկոս անուանեալ՝ Գաղա-
տիոյ Մկրտիչ եպիսկոպոսին՝ Սոյ մէջ այս-
օրուան բռնած անկախ դիրքն և ըմբոստ
զնացքն՝ ո՛չ միայն զՍոյ ընդգրկմաւոր և
հակաթոռ, այլ և կատարեալ Ապոստոլ
վիճակի մէջ ալ կերեցնէ :

Եթէ Մկրտիչ եպիսկոպոս իր ընտրու-
թեան ժամանակ՝ իր կոչման, իր տուած
երգման և ուխտին համեմատ վարուելով
եկեղեցւոյ հեղինակութեան դիմէր, և զին-
քն Հայոց Հայրապետի ծայրագոյն իշխա-
նութեան ենթարկէր, անշուշտ, Սուրբ
Հայրապետ Եկեղեցւոյ դատաւարութեան
համաձայն զինքն կրնար պատուել մինչև
կաթողիկոս անուամբ : Սակայն Մկրտիչ
եպիսկոպոս ընդհակառակն գործելով կ'մոռ-
նայ Քրիստոսի խոնարհութեան ոգին. կը
մոռնայ Եկեղեցւոյ օրէնքն. կ'մոռնայ իր
սոսկալի երդումն և ուխտն. կ'մոռնայ մա-
նաւանդ Եկեղեցւոյ և Ազգի միութեան վր-
տանդ յղացող ապագայն, և մի միայն Աթ-
թողիկոսական անունն հրապուրեալ և յա-
միշտակեալ իբրեւ կաթողիկոս իր Աթոռակալ
մինչև յամպս հաւատար ընդ Աթոռոյ Հայ-
րապետին Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ տա-
նել դնել և բարձրացնել կերպէ : Եկեղեցւոյ
իշխանի ազդարարութեան անկող կ'մտնայ
և իր թղթոց մէջ ինքզինքն կանուանէ եր-
բեմն Մայրապոյն Պատրիարք, երբեմն
եպիսկոպոս Էջմիածնի, և երբեմն իւր ինքնամիտ
գըրին մէջ՝ որ վերջին օրերս ՚ի լոյս ետալ
կը յաւելու ստորագրել նաև եպիսկոպոս Ե-
րուսաղէմի, որով Տէր մի՛ արտոցէ, Գաղա-
տիոյ եպիսկոպոսն եղած պիտի երեւակայու
կաթողիկոս Էջմիածնի, կաթողիկոսի կրու-
սաղէմի, կաթողիկոս Սոյ, և մէկ խօսքով
կաթողիկոս ամենայն Հայոց :

Եթէ Մկրտիչ եպիսկոպոսն այս ամէն
ողիտութեամբ կընէ, ինչպէս կերելի ալ թի-
տղիտութեան արդիւնք է, կ'ներուի իրեն
բայց թէ գիտութեամբ և կամաւ կ'կործնայ
յայտ ամենայնի, յաւիտենաւ ոչ Եկեղե-
ցին և ոչ ալ Ազգ պիտի ներէ իրեն : Քան-
զի Ազգային վարչութիւնն ոչ միայն բա-
նիւ, այլ և գործով իսկ հաստատեց թէ
Սոյ կաթողիկոսութիւնն ապօրինի և հակա-
թոռ է Արարատեան Մայր Աթոռոյ :

Եթէ Սոյ կաթողիկոսութիւնն ապօրինի
նաւոր և հակառակութիւն չ'իւնէր, վարչութիւ-
նը զնկիւղացոս այն Աթոռէն վար չէր կըլ-
նար առնել և հետեւաբար զՄկրտիչ եպի-
կոպոսն ալ անոր տեղ չէր կրնար դնել : այս
ուրիշ բան է թէ՝ վարչութիւնն զեղծու-
մը ջիջել ուղած ժամանակ՝ ուրիշ նոր գեղ-
ծում մըն ալ աւելցուց Եկեղեցւոյ մէջ :

վարչութիւնն այսօր Ազգամայրայ խա-
չատուր կ'թողիկոսի ձեռնադրութիւնն ան-

վաւեր կ'համարի, որովհետեւ կրտէ թէ իր նախորդին կենդանութեան ժամանակ օծուած է. մեք ալ կրտեմք. եթէ խաչատուրի կտրի ողիկաւ թիւնն անվաւեր է, Մկրտիչին ալ անվաւեր է, որովհետեւ Մկրտիչն եւ իւր նախորդին՝ այն է՝ Նիկողայոսի կենդանութեանը օծուած է:

Բայց առ այս յայտնի է որ վարչութիւնն՝ կ'պատասխանէ թէ՝ Նիկողայոս Ա. ջապահեան ցեղի ասորինաւոր ժողովուրդը թեամբ նոյն Աթոռն զրաւած էր, վասն որոյ վարչութիւնն նոյն ասորինաւորութիւնն քննել ուզեց: Ապաքէն Նիկողայոս, Հայրապետին և մեր ըսածն ալ այդ է:

Վերջապէս կ'ցատկմը, որ վարչութիւնն՝ այսօր այնպիսի հակասական վիճակի մը մէջ ինկած է, յորմէ դիւրաւ դուրս չլինար եւ նեւ. կ'ցատկմը՝ որ լուսաւորեալ կարծեալ զարու մը և Աղդային վարչական ժամանակի մը Միջին դարերու և Հայոց անիշխանութեան ժամանակի ցաւալի տեսարաններն կ'նորոգէին Հայաստանեայց կաթողիկէ եկեղեցւոյ մէջ, այն է մէկ կաթողիկոսի տեղ՝ երեք չորս կաթողիկոսներ կ'անկուին եկեղեցւոյ վերայ և փորձանք Աղգին գլխուն, յորոց և հինգերորդէն Նախատնայնութիւնն ազանցեց զեկեղեցին Հայաստանեայց Ամեն:

Ահա՛, Պարոն Ատենադպիր, այս խորհրդոյ մասին իմ դիտողութիւնս այս է, որ ճանապարհորդութեանս պատճառաւ հարկ եղաւ զրով հազարդել ձեզ և խնդրել որ Ատենադպրութեան կարգ անցնելով Յանձնաժողովոյ ուղարկութեան ներկայացնէք:

1875 մարտ 13 Ն. անդամ Յանձնաւոր Կ.Պօլիս Գաղղիւզ ժողովոյ ՄԱՍԲՐԷ Վ. ՄԱՄԻՒՆԵԱՆ

Պանտրմա 19 մարտ 1873

... խմբագրապետ .

Մեծ գործեր՝ մեծ անձանց կը կարօտին, վսեմ նպատակներ՝ միջ միջոցներու: Քաղաքիս Լուսաւորչեան վարժարանն՝ Մեծ. հոգաբարձութեան, անօրէն և պաշտպան ժողովոյ ազդասիրական և եռանդուն ջանից շնորհիւ զգալի յառաջադիմութեան մէջ է այսօր. յետագիւնութեան խաւարէն զաչս 'ի լոյս երաց նա, անցելոյն սեւթոյր ամպը անհետացաւ իսպառ: Գէպ 'ի լոյս այս է նորա նշանաբանը, քայլ կառնու նա մանկական բայց հաստատ:

Լ. վարժարանէն՝ այդ բարոյական արդանդէն Մամլոյ՝ արեւելեաց սնուցչին կայտառ Մանուկ մի ծնաւ, գորգուրաւ արժանի մանուկ մի, սանուց ծընածն է այն, նորահաստատ ընթերցասիրաց ընկերութիւնն է այն, սնունդ

կը խնդրէ Նա, սնունդը ձեր քովն է, ձեր Օրագիրն է:

Վիճակիս Գեր. առաջնորդ Ղեւոնդ սրբազան ամսոյս 17ին շարաթ առաւօտ ժամ ճիշդ երեքին փոխեցաւ աստի, որոյ յուղարկաւորութեան և թաղման հանդէսը կատարեցաւ կիւրակէ օր 'ի ներկայութեան թուով իբրեւ երկու հազար անձանց. համաձայն բայց աղդու գամբանական մի խօսեցաւ բարեշնորհ Տէր Պօղոս քահանայն:

Անձնուէր ձեզ

Մ. Մ. Գաւապետ

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒԻՔ

ԱՍՏՐԻԱ—ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Վիեննա 31 մարտ

Պօրոն ընդհանուր թուլութիւն մը կայ:

Աղգային Պանքային արժէթղթոց գինը 16 ֆիօրին վար ընկաւ:

Վիեննայէն մինչև Նօլի շինուելիք երկաթուղոյ մը ծրագիրը քննելու համար յատկապէս կազմուած յանձնաժողովը, նպատաւոր կարծիք մը յայտնեց յիշեալ երկաթուղոյն նկատմամբ:

ԳԱՂՂԻԱ

Բարից 31 մարտ

Պ. տը Բէմիւղայի ընտրելիութիւնը (') կը կենայ:

Կայսրութեան օրով նախկին պաշտօնեայ Պ. տը Շասլու-Լօպա վախճանեցաւ:

Աժանս Հովասի գործակալութեան կողմանէ ծանուցեալ ֆարլոսեանց ըրած յաղթութիւնները սուտ կը հանեն հոս, որոնք Հանրապետութիւնը կորսուելու վտանգին կրնային ենթարկել:

ՍՊԱՆԻԱ

Մատրիտ 31 մարտ

Քսրլոսեանք, Պերկա քաղաքը մըտնելով, 500 հոգի դերի բռնեցին և քաղքին տունները բէթրօլ կաղով այրեցին:

Մատրիտ 31 մարտ

Քաղաքին մէջ հանդարտութիւն կը տիրէ:

ՊԱՐՍՅԱՍՏԱՆ

Քեհրան 27 մարտ

Պարսից Շահը, հանգիստաւոր ընդունելութեան մը մէջ իւր յերոպա ընելիք ուղևորութեանը նկատմամբ եռանդուն ատենխօսութիւն մ'ըրաւ:

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Աթէնք 30 մարտ

Սաքս վէյմարի դուքսը, Եգիպտոսէն դառնալով, քաղաքս կ'սպասուի:

Սահմանապահ Հելլեն դօրաց խումբ մը, Վիլուլաս և Բաճիա ասպատակա: հրոսակներուն հետքը խուղարկելով, որոնք Տաճկաստանի հողին վրայ տեղ մ պահուրտած կը կենային, գտաւ և աւաղակներէն երկու հոգի սպաննելով շատերն ալ վիրաւորեց:

ՆԵՐՔԻՆ

Մեծ Եպարդոսը երկուշաբթի օ կայսերական Պալատը կանչուելով, երկար տեսակցութիւն մ'ունեցաւ Վեհ Սուլթանին հետ:

Արդարութեան պաշտօնեայ Միտհաթ բաչա հրաման ըրեր է որ Բուս ճուքի մէջ խռովութիւն յարուցանող Պոլիկարներն, հսկողութեան ներքեւ բռնելով Պօլիս բերեն: Ալի Շէֆիք պէյին տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ Բուսճուքի գաւառին Պուլկար առաջնորդներն ալ խռովեանց մէջ մասնակցութիւն ունեցած են: Պուլկար առաջնորդներէն մէկը որ քանի մը շաբաթէ 'ի վեր Պօլիս կը գտնուի դեռ մայրաքաղաքէս մեկնելու հրաման չէ կրցեր ընդունիլ:

Մեր երեկուան թերթով ծանուցած Պրուսայէն ֆարա Հիսար և Իդմիտէն ալ Աքչէհիբի շինուելիք և ասկից ֆօսեայի մէջ մէկմէկու հետ միանալիք ընդարձակ երկաթուղոյ արտօնութիւնը, կը լսենք թէ Կայսերական հրովարտակալ Պալեան Սարգիս պէյին շնորհուեր է:

Կ'ըսուի թէ երէկ Լոնտոնէն մասնաւոր հեռագիր մը հասեր է, որն որ կոմս Գամօնտօյի մահը կը ծանուցանէ:

Նաւահանգստին ծովը ձմրան եղանակին մէջ խառնող զրահաւոր շոգեհաններէն մէկ քանին երկուշաբթի օր դուրս ելան երթալ Տօմայ Պահչէի պալատին առջևը կենալու:

Նոր շինուելու վրայ գտնուող Կայսերական Երազը քէօչկիլիւն կահօցը վերաբերեալ մետաքսեայ կերպոսները Հալէպէն բերել արուիլ ուղուելով, յատկապէս հրաման ղրկուեր է յիշեալ քաղաքին կառավարչին նշեալ եղած կերպոսները ապաւորելու համար:

— Իզմիտի երկաթուղին լինցնելու համար, շինութիւններն երեք անգամէ լազկացեալ ընկերութեան մը յանձնուեր է Շաքիր պէյի նախագահութեամբը :

Երէկուան Բուսէլի վիճակահանութեան հաշու մեծ թիւերն են :

029827	185089
029826	624361
643555	185086
475626	1091282
124919	185087
374639	769908
364546	515893
164723	798045
145330	1694049
253634	1694050
180928	1479362
643554	737019
118682	1013672
334924	1512973
96069	1054232
86054	1029828
334925	819178
757924	488983
32770	120340
306854	755935
84539	1456603
315862	1054233
730073	930491
346340	1092883
994525	930494

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԸՆԹԱՅՔ ԱՐԺԵՐՂԹՈՅ

Ղալաթիւ 21 մարտ .

Զեհ. Պարտ. Արժ. բաց	61	12 1/2
Գող	61	22
Բարձր գին	61	23 1/2
Կած	61	12 1/2
Սօսիէթէ Ժէնէրալ Լ. Ս.	43	21
Գանձատուն 1872ի	94	1/4
Սօսիէթէ Օթման	7	1
Պանք տր Բօնսթ.	9	15
Բրէտի Օսթ-Թիւրք	12	70
Բրէտի Ժէնէրալ Լ. Օ.	49	28
Պանք վէրիսի	5	2
Թրամվէյ	49	35
Բուսէլի Արժ.	39	184 3/4
Նոր	87	3/4
Փոխառ.	69ի (անկարօն)	325
	65ի	382
	63 (անկարօն)	372
Բըբօր	6	բարայ
Դրամագողչ	0/0	10—

ԸՆԹԱՅՔ ԴՐԱՄՈՅ

Օսմ. ոսկի 100 դր. է հաշու

Անգղ. ոսկի	110	5
Գաղղ.	87	9
Բօլ	89	13
Բրէտի	51	20
Ճերմակ մէճիտ տարբ.	101	15
Հիւգոյ	102	30
Մեթալիք	102	30
Պղինձ	119	—

ՊԱՏԿԵՐՔ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Եւրոպիոյ ձեռարուեալ վերոյիշեալ պատկերներուն պարզը 6, Սինեան գու. նաւորը 8. և մօտիւս եկած մեծ գիրքով Հայաստանի մէկ շքեղ պատկերը, Գաղղիական ընտիր մօմաղօծ կտաւի վերայ քաշուած 460 ֆրանքի կը ծախուի, Ուղուն-Չարշըյի դուխ Բիլիտ խանի կից ֆրէնկեան գրատունը :

Սոյն գրատունը ուսան դպրոցական դրքերէ ի զտու կը գտնուին նաև ընտանեաց համար ուսան քրօշէյի դիրէներ, Անգղիական շփհօրներ 12 տուփը երեքուկէս դշ. մանկական դրօսեցուցիչ շոգեկառքեր 3 վախօնով գին 5 դշ. :

Գրատանս մէջ մօմաղօծ կտաւի վրայ քաշուած գունաւոր ձեռագիր մեծ գիրքով Հայաստանի պատկերը 1873 մարտ 31 էն վերջը ծախու չէ : Բրէնկեան գրատուն Գ. Ս. Բրէնկեան

Ի Լ Ա Ն Ա Ր

ԺԱԳ ԱԼԷՔԵԱՆ

ԱՄԵՐԻԿԱ ԷՃՋԱԽԱՆԷՒՎԷ ՏԷՐՈ-ՉԻՐՕՍՈՒ
ՍԹԱՆՊՈԼ ԵՆԷՒ ՃԱՄԻ ՏԷՐՈՒՆԻՆՏԻ
ՆՈՒՄԵՐՈ 16

Կերէք մէղքիւր մաղաղատա այրեճա պիւտէ եէնի էճղախանէ քիշատ վէ թախիսի իլէ թաղէլիյի վէ էհվէնիլի ճիհէթլէ միւշթէրլէրինի խօշնատ իտէճէք սուրէթտէ հէր նէվի էճղալար սաթըլմաղտա իսէ, Կերէք բէրէքէնթէ, վէ կերէք եէքիլն օլարագ, հէմ պոհաճա էհվէն, վէ հէմ ալա հիլէլիլ օլմագ շարթը իլէ, աթիտէքի էճղալար ֆիրուխթ օլունմաղտա տըր :

Չէլիք շուրուպլարը էնվայի թիւրլիսի, քէղալիք չէլիլի շարապլար, պալըգ եաղլարը, Էքսիլէր, մատէն ուլարը, Գընաղընա շարապլարը քէաֆ

Ֆէսի չէլիլի օլմագ Գալիլիլէ, միտէյէ Գոփլէթ վէրիճի Դաղաօ Գահվէսի, ալեա չիգ օլաթալար, հէր նէվի Պօրտօ շարապլարը, մատէն սուլարը, վէ հիլ պիւր հիլլէսի օլմոյան պիւրինճի պալըգ եաղլարը, քէղալիք Գօղուլու էչալար Գաղղ պաղլարը, Գօրսէ, քէչի մէմէսի, թէնղըլէլէր, աիւրիւ աիւրի պաղլար, վէ հէր աիւրիւ Գաղը վէ էրքէք խաթալըլարը իլին հէր նէվի էլաթլար, ալէրիգան կէվրէյի հէր ճիսատա Գըլէ իլէ վէ գուլու իլէ պուլունտուղու վէ սայրը աիւքքեանլարտան էհվէն ֆիլաթ իլէ սաթըլաղը իլան օլունուր :

Քէղալիք էօքսիլիլի իլին եէնի իհտա օլունմուշ օլան շուրուպլարտան մատա բէք չօղ րօլալար իլէ ֆայտալը օլաղըլ թաաթիգ օլունմուշ, կէրէք Ասիլմանէտէ պուլունան էճղաճըլարա, վէ տաղալարտա պուլունան էճղաճը վէ հէքիմլէրէ ղայէթ էհվէն ֆիլաթլէ սաթըլմագտա տըր :

Պու տէֆա Միլանտաան եէնի իճատ օլունմուշ Գօլիաթ օսուղ սըթմա հապը գուլունու 12 դշ. սաթըլըր :

Սաչ վէ սաղալ պօյսը Ամէրիգանըն վէ Բրանսանըն պիւրինճի ճիսլէրինտէն, Բիլէ վէ թալթա քէհլէսի իլին թօղ հալիսի պուլունուր. վէ էլիքսիլ տէ օղգա թապիւր օլունան եէնի իլթաղ օլմա իլէն միտէլէ վէ վաճուտէ ղայէթ գուլվէթ վէրիճի մէղքիւր մաղաղատա սաթըլմաղտա տըր :

Մէղքիւր քէաֆիլի ֆիրուխթ օլունան էճղալար վէ ալաթլար, Կերէք Լօտրանըն էն մէհսուր ֆալրիղալարընտան, վէ կերէք Պէրլիտէ, Միլանտա, վիէննատա, ֆարիստէ վէ իթալեատա պուլունան մէհսուր ֆալրիղաատան կէթլիլլէքտէ տըր :

ՏԱՎԱ ՎԷՔԻԼԻ

Ղաղարտեան Գրիգոր էֆ. Նաֆիյէ խանընտաքի օտառընտան, պու քէրլէ Զօճա բաշա ճատտէսիտէ Պապը ալի Գարշըրնտա մախսուէն քիշատ իլլէտիլի մաղաղատա նաղլ իլլէտիլիլի րաղտէթլու միւշթէրլէրլէն վէ էհալիէ իլան իտէր :

ՏԷՐ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆՏԱՒ

ՕԴՍԷՆ ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Օ. ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ
ԵՌԻՍՈՒՄԵՆ—ԽԱՆ ԹԻԻ—7